

MONEDA ENCUNYADA A GRANOLLERS

Entre els molts privilegis que els Reis de Catalunya i Aragó concediren a la vila de Granollers hi figurava el de poder batre moneda pel seu compte i utilitat amb el fi primordial d'atendre les necessitats derivades de les operacions comercials que es feien en el seu mercat.

Durant la dominació romana ja disposaria la vila de moneda pròpia per la condició d'ésser capitalitat de comarca, com la tingueren Vic i Mataró pel mateix motiu, però per ara no coneixem quina era aquella moneda, per bé que és de suposar seria d'un tipus igual o paregut a la que circulà en aquelles poblacions.

En Jaume Salat, en relació amb aquest interessant assumpte, diu que el fur d'encunyar moneda que tenia Granollers li pervenia d'antics temps. En Botet i Sisó assegura que ja en fabricava durant el regnat de Felip I (1558-96), apoiant-se en un permís que per això sol·licitaren els Consellers de Vic al Monarca, aprofitant tal vegada la seva presència a la dita ciutat. S'ignora en quin any s'aconseguí dit permís, però segurament que fou abans del 1564, perquè N'Antic Roca inclou a Granollers entre les poblacions que fabricaven moneda en aquella època. No pot ésser — diu — de data posterior a Felip I, perquè les monedes encunyades durant els regnats de Felip II (1598-1621) i de Felip III (1621-65), foren diferents.

L'autorització per a encunyar moneda a Granollers li sigué ratificada i ampliada en les Corts que Felip II celebrà a Barcelona l'any 1599, segons es desprèn del contingut del capítol que presentà en J. Pau Gorchs com a síndic de dita vila: «Per quant la Vila e los Consellers en nom de aquella està en la possessió de fer diners menuts amb llicència del batlle de dita Vila..., suplica dit síndich a V^a M^t sia de son real servey concedir ab privilegi que dita Vila sia conservada en la possessió de fer diners menuts sens altre llicència, y sens perjudici dels drets i regalies pertocants al senyor rey. E que si es trobava que algu o alguns fessen dita moneda falsa... que en dit cars los Consellers puguen fer punir i castigar los qui tal moneda fabricaran e contra los tals puguen fer instancia y part formada (prendre part en causa). Plau a sa Magestat.»

Després d'aquesta confirmació, la vila s'aprofità de tal manera en la obtenció de moneda, que el cas excità la gelosia de la ceca de Barcelona, que s'adreçà als Consellers de la ciutat a 30 de gener del 1627, perquè recabessin del Governador la prohibició o almenys la suspensió del funcionament de la màquina de batre menuts de Granollers, recurs que no donaria el resultat que n'esperava, perquè es coneix un menut encunyat en 1635, o sigui pocs anys després de presentar-lo. El privilegi que fruïa Granollers, — segueix dient En Botet — era d'un caràcter diferent als concedits a altres poblacions, que per la fabricació de moneda no necessitava altre permís que el del batlle del seu territori. A això serà degut que continués elaborant menuts.

Del regnat de Felip III tan sols es coneixen monedes locals de Cervera i de Granollers, per no haver concedit aquest Rei ni els seus lloctinents, llicències per encunyar moneda als pobles rurals. Les monedes que conegué En Salat foren tres, totes de coure, i les descriu en el foli 275 del volum I del seu «Tratado de monedas labradas en el Principado de Cataluña», en la forma següent:

Anvers (cara): Una gralla sota una creueta i dos punts i les lletres G. R. als costats.

Revers (creu): L'escut d'armes reials d'Aragó (Granollers era vila reial) amb la lletra A. a la dreta. Les tres lletres són les primeres del nom Granollers.

Anvers: Bust de Felip II mirant a l'esquerra, voltat de la inscripció *✠ Philippvs D. G. His. R.*

Rèvers: Escut d'armes de la vila en camp d'or, dues barres en dos quarts oposats i dues gralles en els demés, voltant-lo la llegenda: *Villa Granolari.*